

želim, ki so z našo v dotiki, v pravi primeri in da naša dežela ne bo, kakor do sedaj, tudi v prihodnje proti drugim s zemljiškim davkom preobložena. To pa upamo tem več, ker sedijo v deželni cenilni komisiji izvedeni in zanesljivi domačini, katerim so razmere in težnje naše dežele dobro znane. Ker je vrstna tarifa sedaj tako rekoč konečno določena, in jo le še c. kr. centralna komisija na Dunaji spremeniti ali popraviti sme, se bode cenitev, to je vrstenje posamesnih kosov v dotični dobroti razred, po c. kr. okrajnih cenilnih komisijah kmalu začela. Pred omenjeno cenitvijo se morajo pa po ukazu c. kr. finančnega ministerstva izgledni kosi (Mustergründe) še enkrat na tanko pregledati, kjer je potreba, obstoječe z drugimi namestiti, ali pa, če jih je premalo, nove postaviti. Gospodje cenilci! pazite tedaj na to, da bodo izgledni kosi za dotično dobroto pravi in pripravi tako, da se z odločenim čistim dohodkom v tarifi tudi vjemajo, in da se jih izbere tudi le toliko, kolikor jih je neobhodno potreba; kajti izgledni kosi so podlaga cenitvi; vse delovanje se bo na taiste opiralo. Pri cenitvi naj se pa tudi na to gleda, da se vsaka lega ali vsak posamesen kos vrsti v razred tak, kamor po svoji legi in dobroti spada. — Če se tako in pošteno ravna, pride se pritožbam v okom, in se poljedelci nepotrebnih stroškov obvarujejo. Pozor tedaj!

— (Iz seje deželnega odbora 26. in 27. marca.) Najvažneje reči cele obravnave so bili proračuni različnih zakladov za l. 1876, ki se bodo predložili drugi teden po Veliki noči sklicanemu deželnemu zboru, namreč: proračun potrebščin in dohodkov deželne sadje- in vinorejske šole na Slapu, proračun posilne delavnice, deželno kulturnega zaklada, bolnišničnega, porodnišnega, norišnega, najdenišnega in sirotinskega zaklada in pa proračuni 20 različnih ustanovnih zakladov. — Sklenilo se je, da profesor Povše iz Gorice in deželni inženir Wičl še pred deželnim zborom ogledata za kmetijsko šolo ponudeni posestvi Grm pri Novem mestu in Rako, da se potem stavi deželnemu zboru odločen nasvet o tem, katero posestvo naj se kupi. — V zadevi nemškega gledišča l. 1875/6 se je sklenilo, da se začne obravnavati z glediščnim vodjem Julijem Schwabeom. — V zbor za posvetovanje o preuredbi občinske postave in o vpeljavi glavnih občin se povabi iz Notranjskega, iz Gorenjskega in Dolenjskega po 6 izvedencev izmed občinskih starešincev ali odbornikov.

— Gosp. prof. Povše, telegrafično naprošen od deželnega odbora na ogled grajščin „Grm“ in „Raka“, se je v ponedeljek z deželnim inženirjem gosp. Wičl-nom podal čez Novomesto na Smolovo grajščino, od kodar gre potem na Rako.

— (Telegram gosp. Steina iz Pakraca v Slavoniji) naznanja nam prihod njegov v Ljubljano o zadevah naselbin v Slavoniji; več o tem na 106. strani današnjega lista.

— (Redni občni zbor obrtniško-pomočnega društva, vpisanega tovarištva z omejeno zavezo), bode v nedeljo

4. aprila 1875 dopoldne ob 11. uri v veliki mestni dvorani. Dnevni red: 1. Začetni govor društvenega ravnatelja. 2. Letno sporočilo in računski sklep za l. 1874. 3. Poročilo ravnatelja. 4. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov. 5. Volitev 4 udov v ravnateljstvo za tri leta. 6. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1875. 7. Posamezni nasveti udov.

— (Na koncert), ki ga v petek v gledališči napravijo trije Dunajski umetniki, obračamo pozornost slovenskega občinstva z zagotovilom jako radostnega večera. Gosp. Zamara slovi po vsem svetu kot prvi mojster na harfi; ž njim v družbi stopita pa na oder violončelist Spitzer in pevec Smiedler. Naš rojak in prijatelj muzike nam iz Dunaja med drugim piše, da kaj lepšega od Zamarove „Hrvaške popotnice“ na harfi ni lahko slišati. Že danes je podoba, da bo zato gledališče v vseh prostorih prepolno.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Čedalje bolj se kažejo znamenja na nebu, da so sedanjega ministerstva dnevi šteti. List „Allg. Ztg.“, ki je dozdej vedno hodil za ministerstvom, mu je že odpovedal prijateljstvo ter se priporoča prihodnjemu „trdnejšemu, ostrejšemu“. Kako dobrikanje za Auersperga! In vladni listi nimaja poguma vstaviti se temu časuiku.

— Dr. Giskra je dobil od dvornega maršalstva ukaz, da se nima več prikazati na cesarskem dvoru. To se je zgodilo Giskri zato, ker je v pravdi Ofenheimovi kot priča dokaj drzno trdil, da je dobil od cesarja samega dovoljenje sprejeti onih 100.000 gld. „darila“. Pa še neka druga umazanost dr. Giskre je prišla na dan. Ponudil je kot vodja Dunajske hranilnice Graškemu mestu posojilo 3 milijonov, ako mu mesto plača 30.000 gld. provizije, kar je mesto tudi storilo, ker je bilo v zadregi. No, ni čuda, če so se na cesarskem dvoru jeli sramovati tacega človeka in ga cesar ne pusti več pred-se. Taki so tedaj ljudje, ki so bili in so še glave nemških liberalcev. Taki barantači so imeli vladno krmilo v rokah? Kaj pa Beust? kaj Banhans? Gotovo bo solnce spravilo še kaj tacega umazanega perila na dan.

Galicija. — Potocki je postal deželni maršal. Imenovanje njegovo je zbudilo občno zadovoljnost, vse se nadja boljših časov.

Hrvaška. — Župani in podžupani so imenovani. Obveljali so tisti, katere so Hrvatje podlagali, ne madjaronski. Madjare to hudo jezi.

Nemčija. — Že je zaprt šesti škof, namreč škof Münsterski. S tem je ob kratkem dopovedano vse, kar se zdaj na Nemškem godi po povelji Bismarkovem.

 Posebno dobro seme svilnih črvičev čaka kupcev v pisarnici družbe kmetijske.

Mestjani!

Od leta 1861 do spómladi 1869 so bili svojemu národu zvesto udani možjé zastopniki blagor našega glavnega mesta pri mestnem odboru in z zadovoljnostjo so se mogli ti ozirati pri svojer odstopu leta 1869 na svoje osemletno obče koristno in vspešno delovanje. Prej zanemarjene cest in ulice, po katerih se je dalo le težko voziti, so se za časa njih gospodarstva popravile, kako nikdar poprej; potrebni kanali na mnogih krajih mesta so se napravili; na enem najlepših mestni prostorov, kjer je stal poprej neokusno stavljeni „leseni“ tako imenovani šustarski most, se je postav sedaj mestni občini na čast lep „železni“ Hradecki-jev most, ob bregóvih Ljubljanice so se sezida

bolgi kameniti zidi in vsi popotniki so bili enih mislij v tem, da so bili naši javni kraji in ulice akkrat izgledno snažni; zraven vsega tega, akoravno je vojska leta 1866 mestu neprimerne stroške prouzročila in tudi kolera strahovito razsajala ter mesto sila veliko stala, je bilo vendar mesto še v stani, kupiti grad Tivoli za 80.000 gld. in olepšati tamošnji vsakemu odprti vrt. Tudi se imamo zahvaliti delavnosti svojih tedanjih národnih zastopnikov za ustanovitev sirotišča in zavoda za bolne stroke, ter glavne šole pri sv. Jakobu in ustanovijene višje realke spada v njih dobo, oni so dalje ustvarili občinski štatut in urédili duhu časa primerno tržni réd in zadeve ubožne; oni so, ne da bi preobložili mestjane, zvišali mestne dohodke slednjega leta za 38.000 gld. in sploh storili vse, kar more duševni in materijalni blagor mesta braniti in pospeševati.

Ko je bil ta tako delavni mestni odbor leta 1869 ob času dr. Giskrovega ministerstva razpuščen, ne zavoljo nezadovoljnosti svojih volilcev, temuč po ukazu ministra dr. Giskre, kterege landanes ves avstrijski svet pozná in ga je cesar sam obsodil, takrat so mislili Vaši prejšnji zastopniki, da jih veže dolžnosti do domovine in mesta, pri novih volitvah prostovoljno se umakniti, da ne bi bili na poti mestjanom pri tisti sreči, katero so jim obetali naši nasprotniki v svojih oklicih.

Od takrat je preteklo že šest let, kar imá ves čas svojega obstanka skoraj vedno eden in isti mestni odbor priliko, brez opozicije od naše ali druge strani spolniti, kar je vedno obetal; a žalibog, nikdar nij izpolnil téh svojih obljub! Šest let že se šopiri v mestnem starešinstvu politika „konstitucijskega društva“, nemški „kazino“ daje pravila za praktično življenje, obrtnijo pa zastopa „kranjsko stavbeno društvo.“

Ozrite se okrog, čestiti mestjani! Ali so bili kedaj naši javni prostori in naše ulice v takem slabem stánu, kakor baš sedaj? Kje se je storilo v teh šestih letih le eno delo, katero bi se smelo le količkaj primerjati s tem, kar je storil Vaš bivši národní mestni odbor? Poglejte, čestiti mestjani, sedaj so bili naši javni kraji in ulice v tako zapuščenem stanú, kakor so sedaj? Nezadovoljnost v vseh krogih mestjanstva raste čem dalje, tem bolj; trgovstvo in obrtnija propada; trgovec in obrtnik kakor tudi delavec se borita z vsak dan večjo skrbjó, kako bi se pošteno preživila, a v mestnem odboru njegova lastna stranka terja, da bi se gledališču, katero nima namena, ljudstvo izobraževati in blažiti, temuč le kratkočasiti nekatere, ki so od sreče obdarjeni, naklanjala denarna podpora z mestne kase, katera je bila v tako slabih rokah, da je bilo iz nje precej veliko denarja vkradenega.

Mestjani! Takó ne more dalje biti! Naša mestjanska zvestoba nam ne pusti dalje trpeti, da bi sedanji mestni odbor brez vse opozicije še dalje bil in mu bi nihče na prste ne gledal, da bi z našimi davki po svoje ravnali ljudje, katerih načela so taka, da stavijo največkrat osobni blagor nad blagostanje celega mesta.

Zavoljo tega je národnih volilcev zbor 25. t. m. sklenil, dosedanjo pasivno opozicijo popustiti in se letos zopet dopolnilnih volitev za I. in III. volilni oddelek vdeleževati.

Možjé, katere Vam volilni zbor kot Vašega zaupanja vredne priporoča, bodo, kjer bode potrebno, glasno se vstavljali strankarskim sklepom in, kolikor je mogoče, manjšini vedno branili Vaše pravice in koristi. —

Volilci ljubljanski! Ako delavnost preteklih let primerjate z nezadovoljnostjo, katera je zdaj skoraj v vseh krogih mestjanstva, ne bode te čisto se nič premišljali, ampak brez izjeme enoglasno in enega duha zopet udeležili se volitev, da se bode storil začetek, zaupavati blagor mesta takim možém, kateri brezsebično in udano skrbé zá-nj in si bodo v svesti svoje naloge vsigdar. Naklonite svoje zaupanje možém neomadeževane části in navdanim z najboljšo voljo! — Dobro vémo, da v sedanjih razmerah in ker naš sedanji volilni red ni pravi ter pri obilni podpori, katero imajo naši nasprotniki, se mi lotimo hudega bója, tó pa nas ne smé ostrašiti, da se ne bi podali z močnejšim sovražnikom v borbo, kajti če imamo resno voljo, je z m a g a n a š a !

Možje, ki Vam jih priporočamo, so:

Pri volitvi 5. aprila t. l. v III. razredu:

Gospod dr. **Karol Bleiweis**, primarij v deželni bolnišnici.

„ **France Goršič**, orgljar in hišni posestnik.

„ **Vaso Petričič**, trgovec „ „ „

„ **France Potočnik**, c. kr. stavbeni svétnik.

„ **Jožef Regali**, mizar in hišni posestnik.

Pri volitvi 8. aprila t. l. v I. razredu:

Gospod **Janez Nep. Horak**, mestjan in hišni posestnik.

„ **Miha Pakič**, mestjan in hišni posestnik.

Národní volilni odbor.